

Pařížské salony a „*kubismus*“

Souboj o nárok

Spor o dějiny „*kubismu*“ v Paříži

- ◆ Salon Nezávislých 1910: respektive v *Gil Blas*: čtvero *geometrů* (Albert Gleizes, Henri Le Fauconnier, Ferdinand Léger, Jean Metzinger)
- ◆ Podzimní salon 1910
 - ◆ V časopise *Pan* Jean Metzinger o „realismu svobodné a pohyblivé perspektivy“, o „simultánosti“ (souběžnosti časové)
- ◆ Salon Nezávislých 1911 (Le Fauconnier ve výboru), Vauxcelles: „cubisme“
- ◆ Podzimní salon 1911 (vliv Raymonda Duchampa – Villona)
- ◆ Výstava italských futuristů v Galerii Bernheim-Jeune, 1912
- ◆ Salon Nezávislých 1912
- ◆ Salon Section d'Or (Zlatý řez) v Galerie de la Boétie
- ◆ Podzimní salon 1912 („*Apači*“)
- ◆ 1907 – kupuje Danile-H. Kahnweiler práce Picassovy (Avignonské slečny)
- ◆ 1908 – Braque usiluje marně o vystavení na *Podzimním salonu* 1908, odmítnut Henri Matissem: „*kostky*“
- ◆ 1910-datován analytický kubismus
- ◆ 1912-syntetický kubismus, koláž
- ◆ Fáze interpretace a teorie

Alexandre Mercereau: do Evropy

- ◆ Symbolista a dopisovatel z Moskvy: časopis *Zlaté rouno*
 - ◆ Braque: *Akt 1908*
 - ◆ Derain: *Koupající se*
 - ◆ Výstavy v Moskvě 1910 a 1912, Budapešti 1913 a v Praze 1914

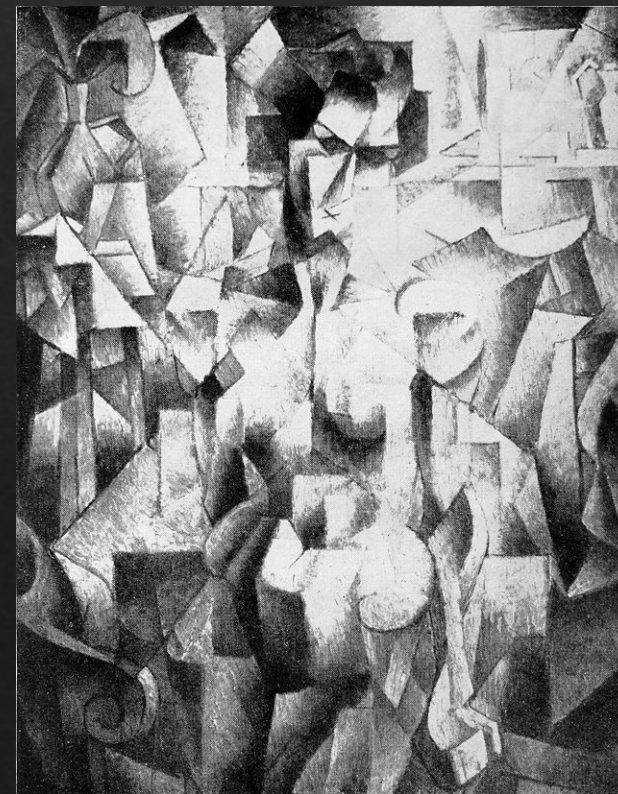

Salon Nezávislých a Podzimní salon 1910

- ◆ Vauxcelles: „bezohlední geometři, kteří redukují lidskou postavu na pouhé kostky“
- ◆ Apollinaire: „půjčené peří od kohouta“

Albert Gleizes, 1910:

Jean Metzinger: Akt, 1910

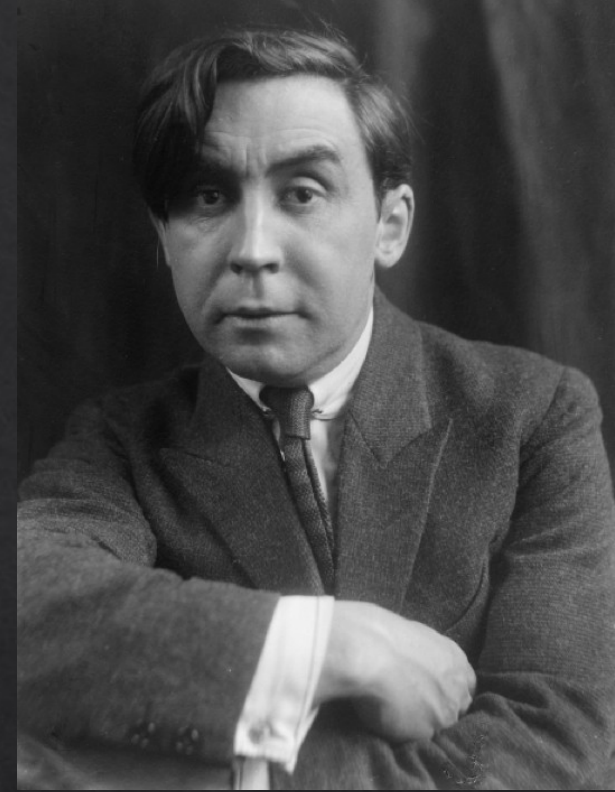
Salon Nezávislých 1911, zv. „kubistický“

- ◆ Vlevo i vpravo od celníka Rousseaua: místnosti 41 a 43
- ◆ A. Gleize: lidé napěchováni v místosti, křičeli, chechtali se, vznikaly velké pře mezi těmi, kteří stáli při nás a těmi v opozici.
- ◆ *„návrat k násilí a krutosti“* (Gabriel Mourey)
- ◆ *„podávají své objekty nahodile formou kostek“* (Régis Gignoux)

Očekávané velké plátno

Henri Le Fauconnier, 1910-11,
L'Abondance (Blahobyť), olej na plátně,
191 x 123 cm, Gemeentemuseum Den
Haag.

Albert Gleizes, 1910, *La Femme aux Phlox* (Žena s floxy), oil on canvas, 81 x 100 cm, exhibited Armory Show, New York, 1913, Museum of Fine Arts, Houston

Robert Delaunay, *Eiffelova věž*,
1910, olej na plátně, New-York-
Solomon-R.-Guggenheim-Museum.
(1016×1487)

*„převržená, pravděpodobně
pouhým pohledem, aby zničila
okolní domy, které tančice kankán
sprostě strkají své komíny jeden
druhému do oken.“*

„*tubisme*“

Ferdinand
Léger: *Akty v
krajíně*,
1909-10, olej
na plátně,
48x68,
Rijksmuseum
m.

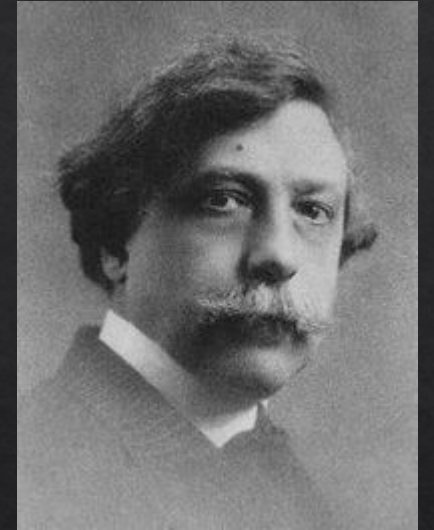

Roger de La Fresnaye,
1911, *Cuirassier*
(obrnětec/neohrožený),
olej na plátně, 175.9 x 179
cm, Musée des Beaux-Arts,
Lyon

„... nejubožejší, nejošklivější, nejdětinštější, jaké si
lze jen představit...“

(Camille Mauclair)

Podzimní salón 1911

- ◆ Místnost VIII: „*pro potěchu krále Ubu*“ (Louis Vauxcelles)
 - ◆ Účastníci Salonu nezávislých (kromě Delanaye)
 - ◆ Marcel Duchamp
 - ◆ Jacques Gordon Duchamp Villon
- ◆ Místnost VII: „*místnost zběsilých koloristů*“ (André Warnod)
 - ◆ František Kupka
 - ◆ Francis Picabia

Jean Metzinger, 1911, Le Goûter, Tea Time (žena s čajovou lžičkou), olej na plátně, 75.9 x 70.2 cm, Philadelphia Museum of Art

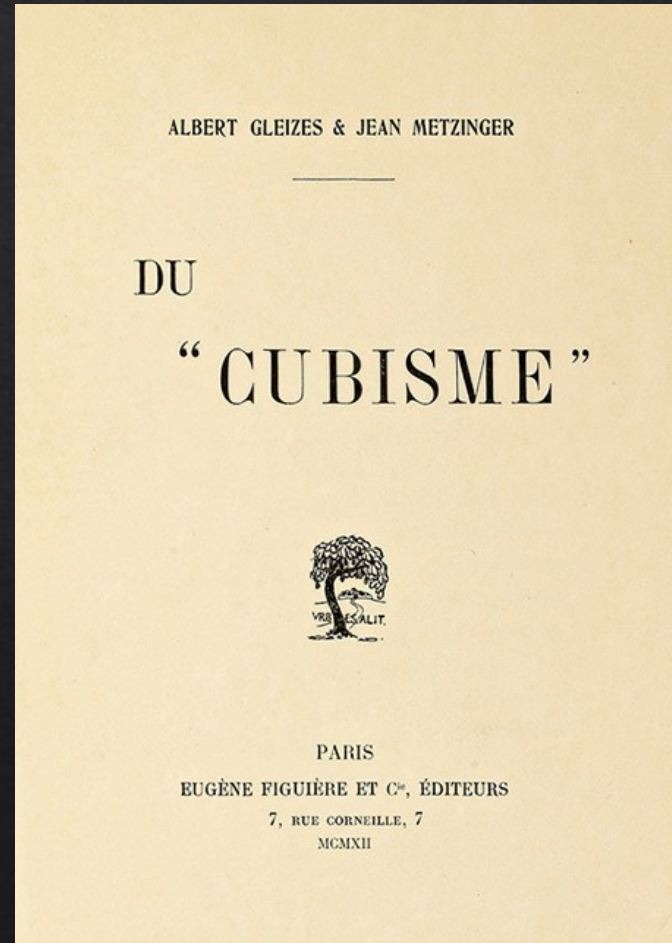

Marcel
Jaques
Raymond

Albert Gleizes, 1911, Portrét Jacques Nayral, olej na plátně, 161.9 x 114 cm, Tate Modern, London

Místnost VIII

Fantasio, 15 October 1911,

Kubismus jako vtip

A. Gleizes: „bezuzdné nadávky stejně jako přehnané výrazy obdivu, směs výkřiků, divokého smíchu a protestů. Umělci, malíři, sochaři, hudebníci tu jsou, někteří ze spisovatelů, básníků, kritiků, a pak celý ten pařížský dav, kde společnost výtečných milovníků umění, obchodníků s obrazy splývá s žurnalisty a konferenciéry, kteří byli pozváni samotnými umělci nebo bydlí v sousedství....Byli jsme osočováni z těch nejhorších záměrů: vyhledávání skandálu, že si tropíme žerty z publika, a snažíme se rychle obohatit dojením snobů...pověsit nás málo.“

Lucien Métivet (1863-1937), L'école moderne, 1911, tuš, papír
1912, tuš, papír

Humoristické časopisy: *Journal amusant*, *Le Rire*

Lucien Métivet, Encore l'école cubiste,

Théâtre des Capucines -
11-10-1911:
[Irène Bordoni, Emilie
Campton et Armand
Berthez v kabaretním
představení "Et voilà !" de
Robert Dieudonné /
kresba Yves Marevéry]

Dostupné z:
http://data.bnf.fr/42276225/et_voila_spectacle_1911/#allmanifs

Neděle u Villonů, pondělky u Gleize: skupina
Puteaux-Courbevoie

Albert Gleizes, 1912, Les Baigneuses (koupající se) a dobová pohlednice Courbevoie

Intelektuální koncepce a souběžnost časová

- ◆ Výstavy mimo pařížské salony
- ◆ Apollinaire: čtvrtý rozměr
- ◆ Civilizace
- ◆ Henri Bergson
- ◆ Ne-euklidovská geometrie

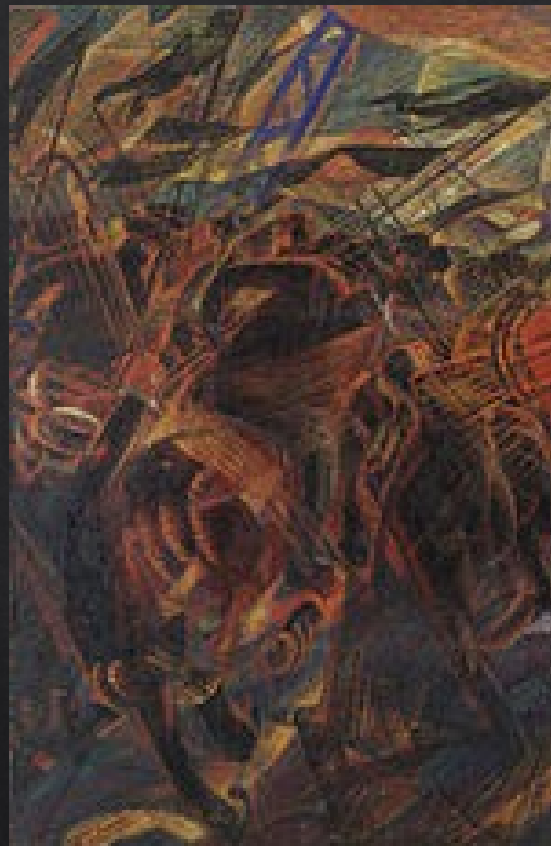
- ◆ Italští futuristé na cestě za pařížským kubismem:
Podzimní salon 1911, ateliér Picassův a Braqueův, G.
Steinová, výstava v Galerii Bernheim-Jeune v únoru
1912 provázená *Technickým manifestem*

Futuristé v Galerii Bernheim-Jeune v únoru 1912

Luigi Russolo: Vzpomínky noci, 1911

Carlo Carra: Pohřeb anarchisty Galliho, 1911

G. Severini: Tanec v Monicu, 1911

Salon
Nezávislých
1912

Robert
Delaunay:
Město Paříž,
1912

Kandinsky:
Improvisation, 1911

Fernand
Léger:
Svata

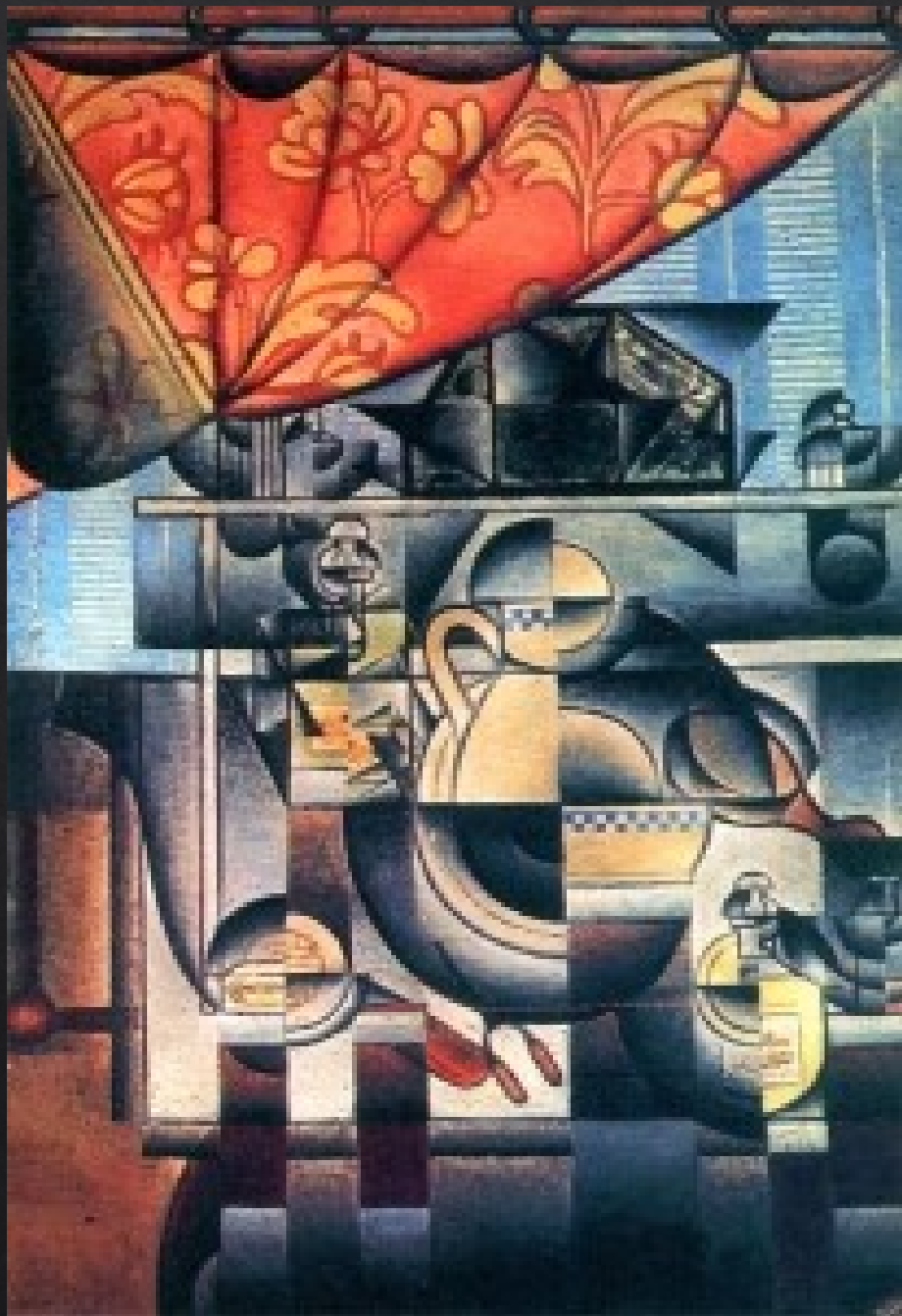

Juan Gris: Portrét Picassův, 1912

Salon Section d'Or (Zlatý řez)

- ◆ Galerie de la Boétie (říjen 1912, vernisáž jako noční akce)
- ◆ 185 děl (mnohá už viděna či vytvořena dříve)
- ◆ 32 umělců (okruh Puteaux-Courbevoie)
- ◆ Předem důsledně ohlášená výstava, provázená přednáškami, speciálními čísly časopisů.
- ◆ *Bulletin de la Section d'Or* a jeho „spolupracovníci“ (spisovatelé a kritikové)
- ◆ Apollinaire v přednášce rozlišuje čtyři typy kubismu: vědecký, fyzický, orfický, intuitivní

Juan Gris: Umyvadlo

„Jakési barokní fantazie!“
(Gustav Kahn, *Mercure de France*)

Henry
Valensi

Alexander Archipenko

◆ Tanečnice/Salome 1910 (na Armory Show 1913), cement

Raymond Duchamp-Villon: Maison Cubiste

Puteaux-Courbevoie „tým“:

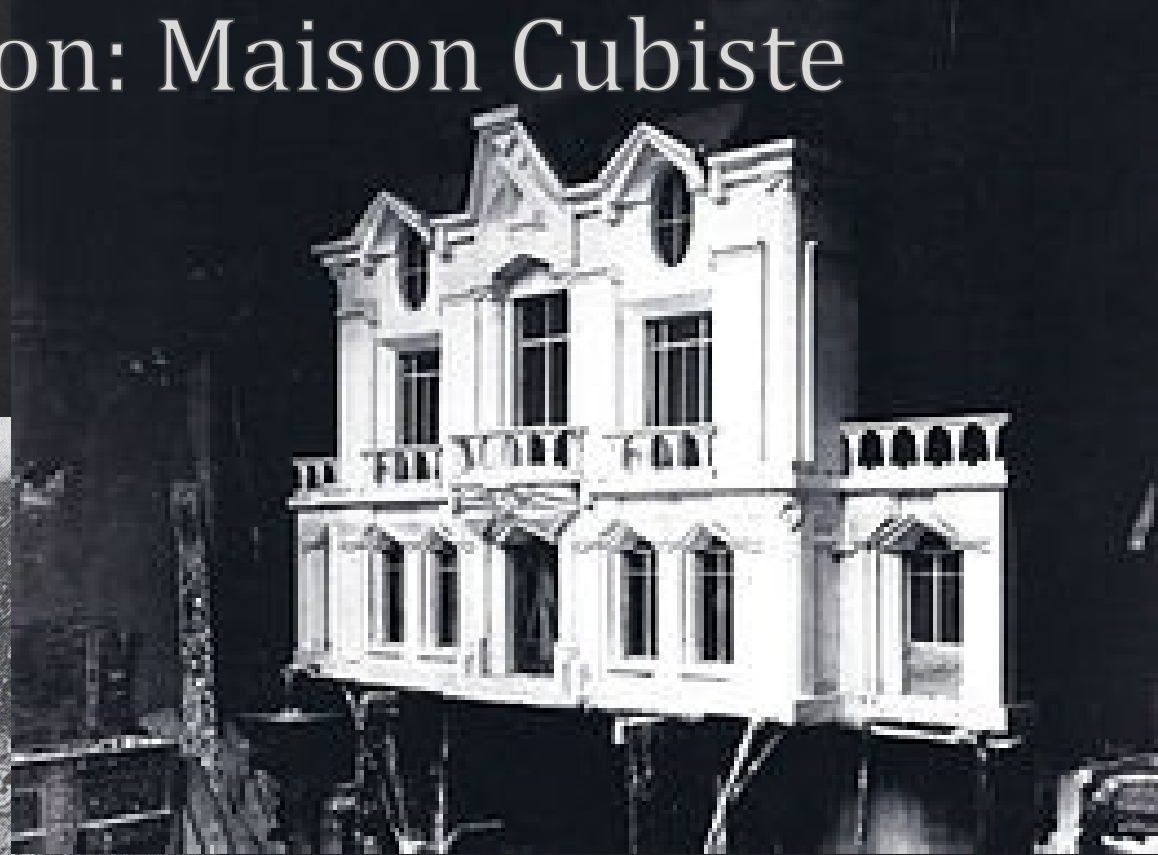
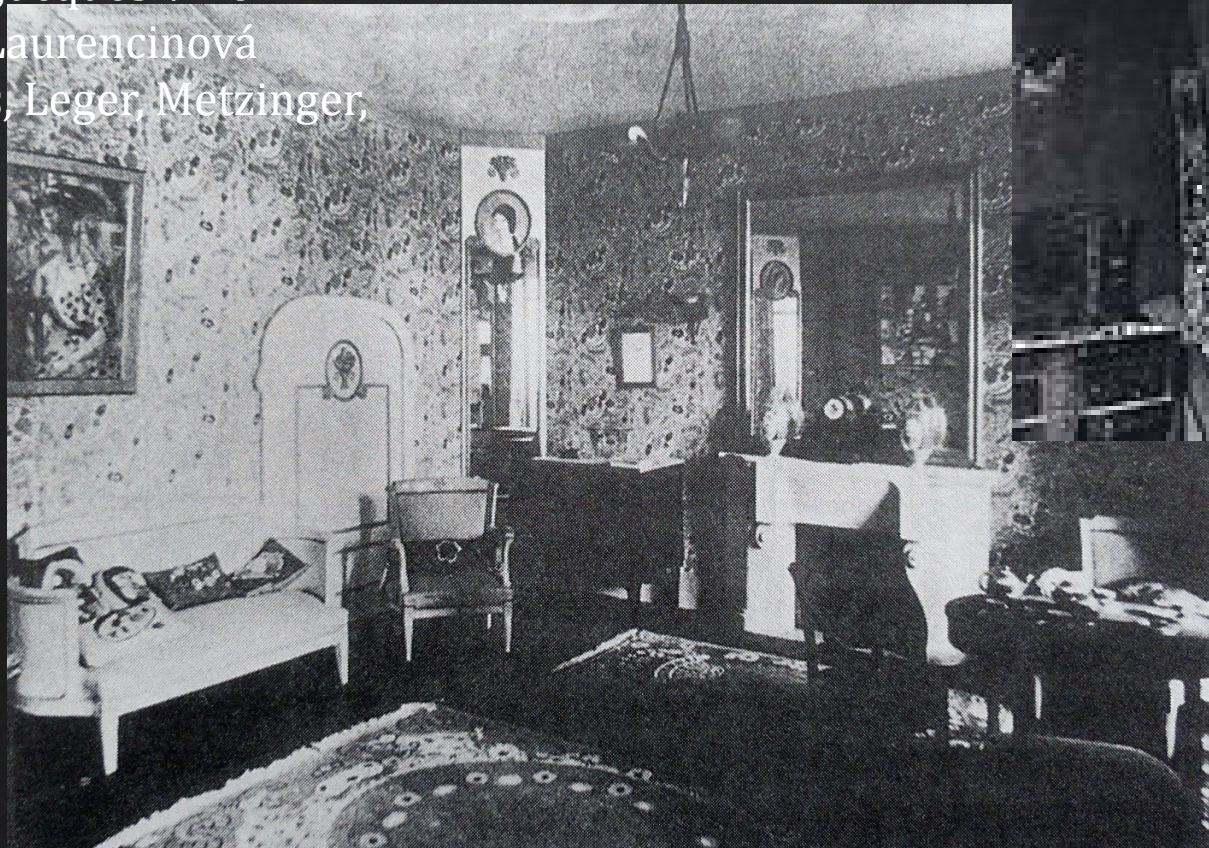
Práce ze dřeva a hodiny: La Fresnaye

Kávový servis: Jacques Villon

Tapety: Marie Laurencinová

Obrazy: Gleizes, Leger, Metzinger,

Duchamp

Podzimní salon 1912

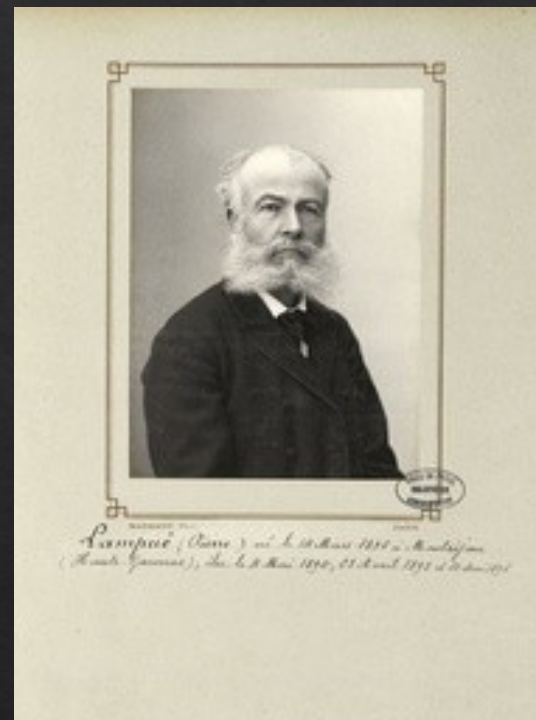
Apači v rohu Podzimního salonu 1912

*Cizinci a odpadlíci, kteří uvádějí umění
Francie v ostudu*

(Jules-Louis Breton, budoucí ministr
hygieny)

*„Podzimní salon a salon Nezávislých
se hemží Moldo-Valachy, Němci,
Slovany a Guatemalany. Tito cizinci
kolonizují Montrouge i Vaugirard“*

Louis Vauxcelles

Pierr Lampué – obecní
zastupitel m. Paříže,
otevřený dopis/protest
proti kubistům v
Mercure de France
(říjen 1912)

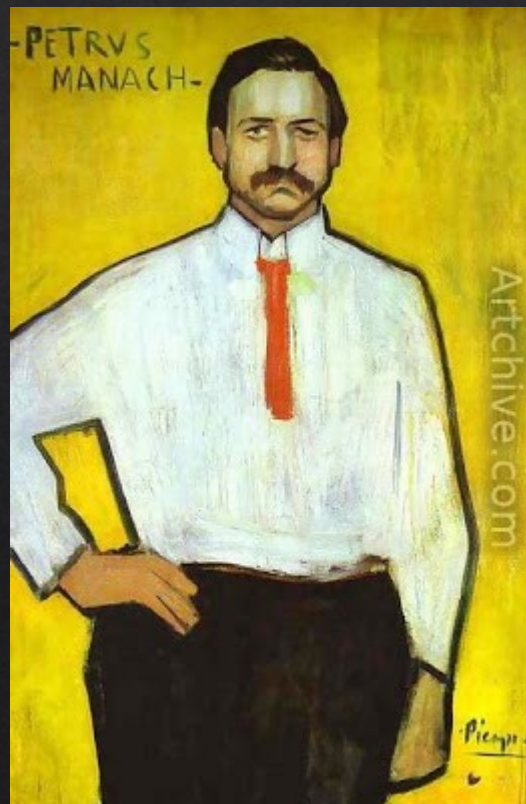
Kubismus jako francouzská tradice

- ◇ Roger Allard: *moderní klasicismus* (napravující tradici po impresionistické césuře)
- ◇ Metzinger: kombinace logiky a citlivosti (Gleizes), zobrazující „*muže naší rasy*“ (La Fauconnier - Blahobyt)
- ◇ Olivier-Hourcade: umění idealismu, které ilustruje „*hlubokou pravdu o rase a zemi*“

Pablo Picasso

- ◆ 1900 – prodej u Berth Weillové
- ◆ 1901- zásluhou Pedra Mañacha výstava u A. Vollarda
- ◆ 1902-1904 – pokusy o plastiku
- ◆ Od 1904 trvale na Montmartru

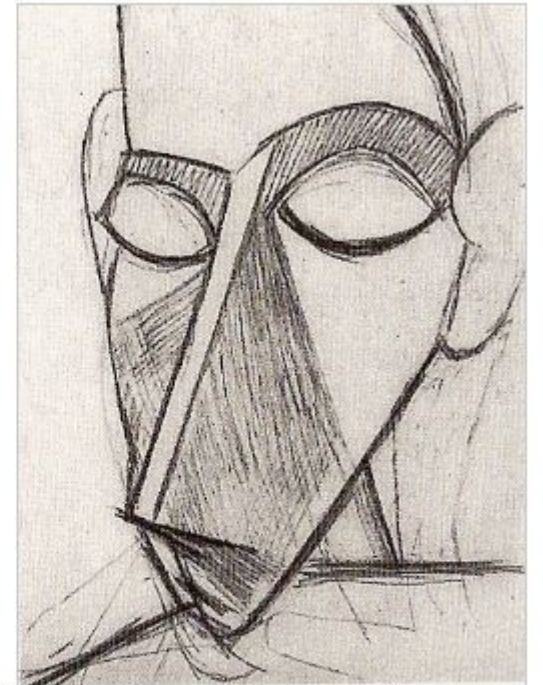
Po 1905:

HENRI MATISSE. — Femme au chapeau.

Tête de femme (Etude pour Les Femmes)
Hiver 1906/07 crayon/papier, 14x10 cm
Musée Picasso, Paris.

Tête de femme (Etude pour Les
Femmes), juin/juillet 1906, Crayon
/ papier, 31x24 cm, Musée Picasso,
Paris.

P. Picasso: Dvě z 809 studií ke Slečnám z
Avignonu (1907)

Po 1907

1907 koupil Vollard všechna Picassova
díla včetně sklic (za 2500 fr.)

Po 1908: P a B

- ◆ Henri Matisse v porotě Podzimního salonu:
„složené z kostek“

P. Picasso:
Dům v
zahradě, 1908.

Georges Braque: Viadukt v
L'Estaque, 1908 72.5 x 59 cm.

Daniel Henry Kahnweiler

- ◆ V roce 1908 otevřel svou první galerii ve Vignonově ulici
- ◆ Odebíral a prodával díla za pevné ceny (u Deraina, Vlamincka, Braqua, Picassa – 4x dráž než Braqua, Grise, Légera).
- ◆ Seznamoval s novým stylem okruh sběratelů a odborníků (nikoliv širokou veřejnost) i v cizině: Vincenc Kramář nakupoval Picassova díla 1910-1913.
- ◆ Ilustrované bibliofilie (od 1909)
- ◆ Teoretické práce:
 - ◆ 1916 esej *Kubismus* in: *Die Weissen Blätter*;
 - ◆ *Der Weg zum Kubismus*, Lipsko, 1920

Mimo salony

*“Apollinaire v
Picassově ateliéru na
11, boulevard de
Clichy, podzim 1910.”
fotografovala Dora
Maar, circa 1937-
1940, silver-gelatin
print, 23.7 × 17.9 cm.
Paris, Musée national
Picasso.*

Po „kubistické“ výstavě na salonu Nezávislých 1911

- ◆ Po vydání knihy *O kubismu* Metzingera a Gleize (1912)
- ◆ André Salmon: *Anekdotické dějiny kubismu; O novém malířství ve Francii*
- ◆ G. Apollinaire: *Kubističní malíři*, 1913 (vědecký, orfický, fyzický, intuitivní)
- ◆ Daniel Henry Kahnweiler: *Der Weg zum Kubismus*, Lipsko, 1920

- ◆ Fáze analytického kubismu 1910-1912
- ◆ a syntetického 1912-1915

